

Enligt sändlista

BILDANDE AV LÄNSKLACKENS NATURRESERVAT I BORLÄNGE KOMMUN

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 180 ha och består av ett bergsområde med stor andel naturskog. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Länslacken
Kommun	Borlänge
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	Ingår ej i Natura 2000
Församling/socken	Stora Tuna
Naturgeografisk region	28b Sydligt boreala kuperade
Fastigheter	Nyckelby 6:9 (staten) Nyckelby 1:13 15:13, 16:5, 21:4 (intrång)
Areal	Total areal: 181 ha Landareal: 180 ha Produktiv skogsmark: 167 ha

Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Bevara den naturskogsartade skogen inklusive områdets växt- och djurliv i naturlig utveckling samtidigt som möjligheterna till naturvårdsåtgärder och eventuell naturvårdsbränning inte inskränks.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Underlätta möjligheterna till friluftsliv och naturupplevelser i detta kuperade bergsområde med gamla stigar som ingår i unikt stort system av gamla fåbodstigar. Friluftslivsintresset är dock underordnat syftet att bevara de biologiska värdena.

Syftet ska nås genom

Föreskrifter för området

Området undantas från skogsbruk och annan verksamhet som kan äventyra de livsmiljöer och växt- och djursamhällen som är knutna till naturskogen.

Skötsel i enlighet med skötselplan

Naturvårdsbränning ska vara möjlig att genomföra om framtida planering prioriterar delar av detta reservat. Utvecklingen på hyggespartierna ska följas och efter hand ska ställning tas till eventuella framtida skötselåtgärder på de partierna.

Fäbodstigarna ska underhållas helst genom de som sköter stigarna idag. Informationstavla och folder till reservatet ska tas fram.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Biologisk mångfald

Reservatet är beläget mellan 315 och 410 möh och innehåller flera olika bergshöjder, dalsänkor och små lodytor. I ett förkastningsstråk ligger den lilla Svarttjärnen. Barrskogen, som varierar från magra hällmarkstallskogar till bördigare granskogssluttningar, har till stora delar naturskogsprägel med inslag av gamla träd. Lövträden är fåtaliga utom i enstaka partier med ett större inslag av björk, gråal, sälg, rönn och asp. Även några avverkade partier ingår, som på lång sikt ska få utvecklas till naturskog.

Flera arter som gynnas av gammelskogen förekommer t ex mård, tretåig hackspett, en stark stam av tjäder och stora meståg. Detsamma gäller mindre välkända arter av kryptogamer som doftskinn, gränsticka, kötticka, granticka, asphättemossa och skuggblåslav.

Sammantaget har Länsklacken goda förutsättningar för fr a gammelskogens djur och växter. Reservatet är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Friluftsliv

Med sin spännande kupering och vildmarkskänsla i klassiska fäbodmarker och kolningstrakter och beläget längs leden mellan Borlänge, Pransbodarna och Gyllbergen är Länsklacken en fin tillgång för alla som gillar friluftsliv och naturupplevelser. Därtill kommer de omgivande gamla fäbodställen, Pransbodarna, Snickarbodarna, Kansbodarna, Gerusbodarna och Amsbergs fäbodar med bitvis intakta stigsystem, som tillsammans med reservatet skapar många olika utflyktsmöjligheter av hög kvalitet.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen för "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Det främsta hotet mot bevarandevärdena är skogsbruk. Områdets storlek och förhållandena i övrigt gör att bildande av naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för att långsiktigt bevara värdena.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Det är ett angeläget allmänt intresse att skogen med sitt djur- och växtliv bevaras och får utvecklas fritt utan skogsbruk. Det medför en förändring av pågående markanvändning och införande av föreskrifter som är anpassade till reservatets syften och värden. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap miljöbalken.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Planeringsbakgrund

Naturvärdena har från början påtalats av Naturskyddsföreningen i Borlänge. Därefter har Länsstyrelsen gjort ett flertal besök i området, även tillsammans med Borlänge kommun och med Naturvårdsverket, för att bedöma naturvärdena och avgränsa området mm. Länsstyrelsen har också bekostat en detaljerad beståndsinventering i området.

Från den 19 maj 2003 till och med den 15 maj 2007 var delar av området interimistiskt, dvs tillfälligt, skyddade mot avverkning.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle
3. gödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel
4. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark eller snötäckt mark med följande undantag
 - transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation
 - framföra snöskoter på den markerade skoterleden då marken är snötäckt
5. plantera in växter eller djur
6. anlägga mark- eller luftledning, uppföra byggnad, mast eller annan anläggning
7. uppföra jakttorn

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov.
2. naturvårdsbränning och annan skötsel enligt skötselplanen.
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Det är förbjudet att

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark eller snötäckt mark med följande undantag
 - framföra skoter på den markerade skoterleden då marken är snötäckt

utan Länsstyrelsens tillstånd

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter)
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

D. Motiv till föreskrifter mm**A. 1-7**

Grundtanken är att låta skogen och myrarna utvecklas fritt med så liten påverkan som möjligt. I begreppet fri utveckling ingår möjligheten att genomföra så kallade naturvårdsbränningar, dvs bränning av skog i naturvårdssyfte. Detta är dock knappast aktuellt i detta reservat inom den närmaste 10-årsperioden.

Mot bakgrund av den relativt begränsade arealen på reservatet och det ganska begränsade jakttrycket har Länsstyrelsen bedömt att jakten kan få fortsätta att bedrivas så länge den inte blir alltför omfattande.

A och C. I punkterna A1, A4, A5, A6, C1, C2 och C3 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I punkterna A2 och A3 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskadorna på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. Punkterna B 1 – B 3 medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. Om restaurering av naturvärden blir aktuellt i något parti ska det vara möjligt. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i skötseln av naturreservat.

C. Punkterna under C inskränker allmänhetens nyttjande av området C1 och C2. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet. Fordonstrafik i terrängen skulle utgöra en allvarlig störning och medföra slitageskador.

C3. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs.

C4. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt punkt C4. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, s k lågor.

Ärendets handläggning

Efter en mindre avverkningsanmälan på en del av ett skifte träffade Länsstyrelsen under 2002 ett avtal om inträngsersättning för den berörde markägaren.

Efter att det kommit in ytterligare avverkningsanmälningar beslutade Länsstyrelsen den 19 maj 2003 att inrätta ett interimistiskt (tillfälligt) skydd mot avverkning för tre fastigheter inom området. Den 7 juli samma år utökades det interimistiska skyddet med en fastighet och den 5 maj 2006 förlängdes skyddet för tre av fastigheterna till den 15 maj 2007.

Nu har inträngs- eller köpeavtal träffats med samtliga fastighetsägare inom reservatet.

Vid remissen har ingen haft något att erinra mot reservatet. På förslag från SGU, Sveriges geologiska undersökning, har den geologiska beskrivningen i skötselplanen kompletterats med ett avsnitt om moräntäcket i reservatet.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras enligt vad som anges i 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm. Beslutet delges också berörda sakägare. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 4 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Maria Norrfalk.

I den slutliga handläggningen deltog även Gunilla Garbergs rättsenheten, Beate Löfvenberg plan- och beredskapsenheten, Tommy Nyberg kulturmiljöenheten och från naturvårdsenheten Jemt Anna Eriksson och Torbjörn Rynéus, den sistnämnde föredragande.

Maria Norrfalk

Torbjörn Rynéus

Bilagor:

		<u>Deltagit</u>
Bilaga 1	Översiktskarta	Rätts
Bilaga 2	Beslutskarta	Plan
Bilaga 3	Skötselplan	Kultur
Bilaga 4	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)	Natur

Sändlista: (markägare och sakägare)

Svante Ingels, Söpnarbyvägen 30, 784 22 Borlänge
Blenda Björkman, Nyckelby 97, 781 94 Borlänge
Göran Slott, Ängesgårdarna 106, 781 95 Borlänge
Gerth Slott, Ängesgårdarna 100, 781 95 Borlänge
Lars Slott, Islingbyvägen 116, 781 94 Borlänge
Lennart Slott, Nyckelby 92, 781 94 Borlänge
Pran-Snickarbodarnas samfällighetsförening, c/o Karl-Uno Johansson, Rommeholn 63,
781 93 Borlänge
Nyckelby Jaktklubb, Tommy Hebert, Nyckelbyvägen 40, 781 94 Blge
Borlänge Bys jaktklubb, Bengt Edgren, Solbrinken 19, 784 75 Blge
Borlänge kommun, 781 81 Borlänge
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Sändlista övriga

Bert Andersson, Sjöberget 1 C 784 68 Borlänge
Vägverket, Region Mitt, Box 186, 871 24 Härnösand
Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 Falun
SGU, sgu@sgu.se
Skogsstyrelsen, 793 35 Leksand
Naturskyddsföreningen, Jan-Olof Blomberg, Svedjegatan 6, 784 43 Borlänge
Jägareförbundet Mitt, Krontallsvägen 10, 791 55 Falun
Skötselfunktionen på Länsstyrelsen

Sändlista när beslutet vunnit laga kraft

Lantmäteriet, Box 1962, 791 19 Falun
Planfunktionen på Länsstyrelsen